

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 3P/3/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5822200175
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Kurjaková
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2023:5822200175.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti K.: R., nar. XX.X.XXXX a B., nar. XX.X.XXXX, v tomto konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536, deti rodičov: matky - Ž. C.Á., nar. X.X.XXXX, bytom B. XXX/X, T. a otca - V. K., nar. XX.X.XXXX, bytom S. XXX/XXX, T., toho času v Ústave na výkon väzby Žilina, právne zast.: JUDr. Andrea Gireth, advokát so sídlom J. M. Hurbana 334/32, 01001 Žilina v konaní o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práva a povinností k mal. deťom, takto

rozhodol:

I. Súd návrh matky v časti, v ktorej žiadala určiť výživné na maloleté deti K.: R., nar. XX.XX.XXXX, a B., nar. XX.XX.XXXX, od 16.10.2021 do 19.01.2022 z a m i e t a.

II. Zameškané výživné za obdobie od 20.01.2022 do vyhlásenia rozsudku (18.01.2023), ktoré vzniklo otcovi v celkovej výške 731,86 Eur je otec p o v i n ť zaplatiť v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, k rukám matky maloletých detí.

III. Žiaden z účastníkov konania n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 20.1.2022 v spojení s vyjadrením na pojednávaní dňa 4.5.2022 matka mal. detí ako navrhovateľka žiadala, aby súd určil výživné na jej dve mal. dcéry pochádzajúce zo vzťahu s otcom mal. detí, a to na mal. B., nar. XX.X.XXXX vo výške 300,- Eur mesačne a na mal. R., nar. XX.X.XXXX vo výške 300,- Eur mesačne, kde toto výživné žiadala priznať od 10.10.2021. Podaný návrh matka odôvodňovala tým, že jej ide o náhradné výživné, a to z dôvodu, že otec na mal. deti neprispieva, nakoľko tento sa nachádza od 17.10.2021 vo väzbe v Žiline, keďže je stíhaný za viacero skutočností ako je užívanie drog a marenie vyšetrovania, zatiaľ nevie aký trest dostane. Ona žije sama s deťmi v podnájme v obci Rabča, pričom sa snaží nájsť si prácu. S otcom mal. detí žili v spoločnej domácnosti 5 rokov, pričom tento mal problémy s drogami počas celého trvania ich vzťahu. Ona od 2/2022 pracuje ako predavačka v E. Q. v Rabči, kde dosahuje príjem v priemere v čistom vo výške 507,04 Eur, obe mal. deti navštevujú MŠ v Rabči, jej výdavky pozostávajú z nájomného v sume 82,- Eur a energií 56,- Eur mesačne, tiež má výdavky aj na MŠ, ostatné mesačné výdavky sú na stravu a drogeriu, internet a poistku na auto, ktorú platí vo výške 155,92 Eur ročne. O priznanie výživného od 10.10.2021 žiada z dôvodu, že od tejto doby bol otec vzatý do väzby.

2. Otec s podaným návrhom nesúhlasil z dôvodu, že je momentálne bez príjmu, keďže sa nachádza vo výkone väzby.

3. O návrhu matky bolo prvýkrát rozhodnuté rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 3P/3/2022-57 zo dňa 4.5.2022, ktorým rozsudkom boli výrokom I. mal. deti zverené do osobnej starostlivosti matky a

výrokom II. bol otec zaviazaný prispievať na ich výživu sumou po 90,- Eur mesačne na mal. R. a sumou po 110,- Eur mesačne na mal. B. počnúc dňom 16.10.2021, teda dňom kedy bol otec umiestnený do výkonu väzby. Výrokom III. bolo určené zmeškané výživné od 16.10.2021 do vyhlásenia rozsudku spolu vo výške 1329,- Eur, ktoré bolo otcovi umožnené splácať v mesačných splátkach po 10,- Eur spolu s bežným výživným.

4. Krajský súd v Žiline rozsudkom č.k. 10CoP/45/2022-98 zo dňa 29.9.2022 vyššie uvedený rozsudok Okresného súdu Námestovo potvrdil v časti výroku I. ako aj v časti výroku II. rozsudku pokiaľ ide o výšku určeného výživného, a teda v sumách po 90,- a 110,- Eur mesačne s účinnosťou od 20.1.2022, teda od podania návrhu matkou. V časti výroku II. ktorým bolo určené otcovi platiť výživné spätne, teda od 16.10.2022 do 19.1.2022, ako aj v časti výroku III. zameškaného výživného rozsudok zrušil a vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie z dôvodu, že v konaní bude opätovne potrebné sa zaoberať dôvodom hodným osobitného zreteľa, ktorý by viedol ku skutočnosti, aby bolo možné vyhodnotiť, že výživné by mohlo byť priznané spätne i za obdobie pred podaním návrhu, ktorý dôvod bude potrebné kvalifikovane odôvodniť.

5. Z uvedeného dôvodu bolo vo veci v zostávajúcej časti opätovne konané a rozhodnuté na pojednávaní dňa 18.1.2023 za prítomnosti matky, právneho zástupcu otca a kolízneho opatrovníka mal. detí.

6. Na pojednávaní dňa 18.1.2023 matka vo svojom vyjadrení okrem iného uviedla, že návrh na úpravu výživného voči otcovi nepodávala skôr preto, lebo sa bála ako zareaguje jeho rodina keď bude chcieť od otca nejaké peniaze, otca mal. detí mala rada, keďže s ním žila 8 rokov a nechcela mu uškodiť, vedela, že vo väzení to nebude mať ľahké, ale keď sa to medzi nimi skončilo, tak sa otočila aj ona. Tiež poukazovala na to, že otec sám chcel, aby podala návrh na výživné s tým, že jej mal tvrdiť, že ak jej priznajú málo, bude bojovať za to, aby jej priznali viac. V neposlednom rade sa matka vyjadrila, že o tom, že otec bol umiestnený do výkonu väzby sa dozvedela hneď v ten deň, a teda 16.10.2021. Ešte dva mesiace po tom, bol s ňou ako aj s deťmi v telefonickom kontakte, a prvý mesiac ako ho chytili mali deti u neho aj prvú a poslednú osobnú návštevu, ktorej sa zúčastnila aj ona. Chceli mu pomôcť, ona doňho investovala veľa, aby mohol volať deťom, aby mal na stravu a väzenské potreby. Počas výkonu väzby sa však otec skontaktoval s nejakými ľuďmi, s ktorými býval pri Piešťanoch v dobe, keď tam pracoval a odkiaľ je aj jeho terajšia priateľka a otočil sa ku svojej rodine chrbtom, ona nevedela, že on podal návrh na určenie výživného 22.12.2021. Dozvedela som sa o tom, až keď jej zatelefonovala kolízna opatrovateľka za účelom zisťovania pomerov v rodine detí (pripojený spis 6P/58/2021, čl. 7/2, návrh doručený matke dňa 13.01.2022). Po dvoch mesiacoch ako bol vzatý do väzby boli v kontakte a potom bol tento kontakt z vyššie uvedených dôvodov ukončený. O tom, že otec podal návrh na určenie výživného v konaní sp. zn. 6P/58/2021 sa dozvedela až v januári 2022, pričom vzápätí on tento návrh aj stiahol (dňa 05.01.2022) a ona ho po späťvzati žiadosti kontaktovala, až potom jej prišlo uznesenie o zastavení konania. Kontaktovala ho písomne, lebo nerozumela prečo to vôbec podal. On jej na to napísal list, v ktorom písal, že túto žiadosť musel zobrat späť z dôvodu iného súdneho konania, ktoré malo prebiehať a kde by mu mohlo toto konanie o výživné uškodiť. Tak to on tvrdil, pričom však výživné na deti v tejto dobe vôbec neplatil.

7. Právny zástupca otca na nariadenom pojednávaní uviedol, že matka nepreukázala dôkazy hodné osobitného zreteľa, ktoré by ju ospravedlňovali v tom, že návrh na určenie výživného nepodala hneď ako na to vznikol dôvod. Po jej výpovedi je zrejmé, že na jej strane neexistoval žiadny objektívny dôvod, ktorý by jej bránil podať návrh na určenie výživného pred dňom 20.01.2021. Tiež poukazovala na to, že matka nevyjadrila svoj nesúhlas so späťvzatím návrhu otca v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 6P/58/2021, kde sa jednalo o určenie vyživovacej povinnosti k maloletým deťom a v ktorom konaní sa rozhodlo o jeho zastavení z dôvodu späťvzatia návrhu zo strany otca.

8. Kolízny opatrovník na nariadenom pojednávaní dňa 18.1.2023 uviedol, že matka pri stretnutí bola poučená o tom, že môže podať návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, potom ako jej bolo doručené uznesenie o späťvzati návrhu zo strany otca.

9. Súd vykonal dokazovanie, oboznámením sa s listinnými dokladmi nachádzajúcimi sa v spise, predloženými oboma rodičmi mal. detí, osobitne s poštovými poukazmi na adresu, podací lístok ohľadne platenia výživného zo strany otca (čl. 133-137 spisu), výpoveďou matky ako aj s obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 6P/58/2021, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

10. Ako už bolo uvedené vyššie matka návrh na úpravu výkonu rod. práv a povinností k mal. deťom podala na tunajší súd dňa 20.1.2022 (čl. 1) . Dňa 16.10.2021 bol otec umiestnený do výkonu väzby a tento sa v súčasnosti nachádza vo výkone trestu odňatia slobody (čl. 18, 69-79). Z predložených poštových poukazov (čl. 133-137) bolo zistené, že otec na účet matky zaslal spolu sumu vo výške 1661,64 Eur . Z pripojeného spisu sp. zn. 6P/58/2021 bolo zistené, že otec na tunajší súd dňa 22.12.2021 podal návrh na určenie výživného voči maloletým deťom, kde žiadal aby bol zaviazaný prispievať na výživu mal. R. sumou vo výške 110,- Eur a na výživu mal. B. sumou 90,- Eur mesačne, čo odôvodňoval tým, že sa nachádza vo výkone väzby v Žiline a je bez práce. Dňa 05.01.2022 otec doručil podanie, v ktorom uvádzal, že svoj návrh na určenie výživného berie späť, čo odôvodňoval tým, že si s matkou mal. detí všetko vysvetlili a ich vzťah je v poriadku a v súžití a ani jeden s rodičov nemajú dôvod na určenie výživného na mal. detí. Tunajší súd uznesením č. k. 6P/58/2021-15 zo dňa 14.01.2022 dané konanie zastavil, pričom uvedené uznesenie bolo matke doručené dňa 20.01.2022 a toto nadobudlo právoplatnosť dňa 10.02.2022.

11. Podľa § 62 ods. 1,2 Zákona o rodine 1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine (1) Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

13. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine (1) Právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

14. Okolnosti hodné osobitného zreteľa nie je možné vykonať paušálne, ale tieto sú špecifické pre každý jednotlivý prípad. Pri určovaní výživného za minulé obdobie, súd zisťuje aké boli konkrétne schopnosti, možnosti, zárobkové pomery povinného, potreby dieťaťa, prihliada na už poskytnuté plnenia, poskytovanie bývania, osobnej starostlivosti a hodnotí aj ďalšie zákonné kritéria. Čiže posudzuje skutočný stav aký existoval v minulosti. Ako bolo uvedené vo vyššie uvedenom rozhodnutí Krajského súdu v Žiline, „začatie výkonu väzby/trestu otca možno bez ďalších súvislostí považovať len za okamih od kedy otec prestal plniť vyživovaciu povinnosť, nie to však sám o sebe dôvod, pre ktorý možno podať návrh na určenie výživného kedykoľvek neskôr a požadovať automaticky výživné späťne k uvedenému okamihu“. Po vykonanom doplnenom dokazovaní súd dospel k záveru, že v danom prípade neboli preukázané u matky dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by umožňovali priznať výživné pre mal. deti späťne od 16.10.2021 a teda skôr ako bol matkou podaný návrh v danej veci dňa 20.1.2021. Z konania matky ako aj z jej výpovede by skôr vyplývalo, že táto aj samotný návrh na určenie výživného podávala na základe podnetu zo strany otca, ktorý jej mal povedať, ako sama uviedla, že tento sám chcel, aby si podala návrh na určenie výživného, s tým, že ak jej priznajú málo, on sám bude bojovať za to, aby jej priznali viac. Skutočnosť, že matka bola naivná, pokiaľ ide o jej vzťah k otcovi maloletých detí a ich spoločnú budúcnosť ako aj pokiaľ ide o skutočnosť, že matka otcovi nechcela uškodiť v čase keď bol umiestnený do väzby a táto ho podporovala aj finančne, v prvotnom období jeho výkonu väzby, napriek tomu, že si bola vedomá, že otec jej finančné prostriedky na výživu maloletých detí v danom období poskytovať nebude, nie sú dôvodmi hodnými osobitného zreteľa, ktoré by boli relevantné na ospravedlnenie matky, že táto nepodal návrh na určenie výživného skôr, a teda už v čase keď sa otec nachádzal vo výkone väzby. Navyše z jej výpovede vyplynulo, že sama sa prvotne čudovala prečo otec takýto návrh podal dňa 22.12.2021 a výživné aj späťne začala žiadať až potom ako sa vzťahy medzi ňou a otcom mal. detí zhoršili, resp. potom ako tento s ňou prerušil celkový kontakt. ako dňa 20.1.2022v konaní matky pre priznanie späťného výživného a teda už dňom kedy bol otec umiestnený do výkonu väzby. Súd ešte dopĺňa, že matka si navyše bola vedomá toho, že otec si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom v spornom období neplní a sama tiež ďalej uviedla, že návrh na určenie výživného nepodal aj preto, lebo sa bála ako zareaguje jeho rodina, keď bude chcieť od neho nejaké peniaze. Pričom návrh na určenie výživného mala podľa vlastného vyjadrenia, podať až potom ako sa dohodla jednak s ním a ako sa porozprávala aj s jeho rodičmi. Pokiaľ si matka zámerne neuplatnila právo na výživné nekonala tak v najlepšom záujme maloletých detí a riadne si v danom období, v tomto smere,

nesplnila voči ním svoje rodičovské práva a povinnosti. Z uvedeného tak vyplýva, že matke okrem vyššie uvedených skutočností, nič nebránilo v tom aby takýto návrh na úpravu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletým deťom a teda predovšetkým návrh vo veci určenia výživného podala už skôr a teda keď sa dozvedela o tom, že otec bol umiestnený do výkonu väzby. Z uvedeného dôvodu, súd návrh matky ako nedôvodný zamietol.

15. Vzhľadom ku skutočnosti, že otcovi bolo uložené platiť výživné za obdobie od 20.01.2022 do budúca, ktoré rozhodnutie bolo potvrdené vyššie uvedeným rozsudkom Krajského súdu v Žiline, vzniklo otcovi zameškané výživné, za obdobie od 20.01.2022 do vyhlásenia rozsudku, v celkovej výške 731,86 Eur (ktoré je otec povinný zaplatiť k rukám matky maloletých detí, tak ako to ukladá výrok II. tohto rozsudku, otec by mal platiť sumu 90,- Eur a 110,- Eur mesačne, teda za obdobie od 20.01.2022 do 18.01.2023 by tak mal zaplatiť sumu 2393,50 Eur, otec za dané obdobie zaplatil sumu 1661,64 Eur, za 8/22 spolu 24 platieb po 33,- Eur - 792,- Eur, 9/2022 - 2 platby po 33,- Eur je 66,- Eur, 10/2022 - 2 platby po 33,- Eur je 66,- Eur, 11/2022 - 120,- Eur a 100 Eur, rovná sa 220,- Eur, 12/2022 - 120,- eur a 100,- Eur rovná sa 220,- Eur a 1/2023 - 120,- Eur + 100,- Eur rovná sa 220,- Eur, 11/2022 - ÚVTOS Sučany platba na výživnom 30,76 Eur za 11/2022 a za 12/2022 platba z ÚVTOS Sučany platba na výživnom 46,88 Eur, spolu teda suma 1661,64 Eur.)

16. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. V danom prípade súd nemal za to, žeby boli splnené podmienky ustanovené v ust. § 55 Civilného mimosporového poriadku, a teda, žeby bolo možné priznať náhradu trov konania aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1,2 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania - § 364 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania - § 365 ods. 1 až 3 CSP.

Toto rozhodnutie je v časti o výživnom vykonateľné doručením (§ 44 Civilného mimosporového poriadku).

Podľa § 376 Civilného mimosporového poriadku, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku, ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) príkazom pohľadávky
- c) predajom hnutelných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.